

V IDES
M INISTRIJA

Integrēta pieeja piesārņojuma samazināšanai

Lai mazinātu piesārņojumu vidē – gaisā, ūdeni un augsnē, nepieciešama kompleksa pieeja. Šādu pieeju ES nodrošina Integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīva, nosakot integrētu un vienotu pieeju piesārņojuma kontrolei visu ES dalibvalstu enerģētikas, metālu ražošanas un pārstrādes, ķimiskas rūpniecības, atkritumu saimniecības, celulozes un papira, partikas pārstrādes u.c. nozaru lielajiem uzņēmumiem. Direktīva liek uzņēmumiem ieviest videi draudzīgakas ražošanas tehnoloģijas, optimizēt resursu (ūdens, enerģijas, kurināmā u.c.) izmantošanu, kas ir nozīmigs faktors talako investiciju piesaistei un konkurētspējai ES tirgū Latvija ES prasības rūpniecības uzņēmumu integrētā piesārņojuma kontrolei un tirakas ražošanas veicinašanai tiek ieviestas pakāpeniski; pilnigu atbilstību ES normatīviem plānots sasniegt līdz 2011. gadam.

RŪPΝIECĪBA

Rūpniecība rada piesārņojumu, tomēr tieši šajā nozarē iespējams visvairāk samazināt piesārņojumu. Tapeč Eiropas Savienības (ES) vides politikas istenošanai rūpniecības atbalsts un aktīva rīcība tiek ļoti augsti vērtēta.

Vides pārvaldības sistēmas

Izplatītākās ES vides pārvaldības sistēmas ir:

- Starptautiskie vides kvalitātes standarti ISO 14 001
- vides pārvaldības un audita shēma (Environmental Management and Audit Scheme – EMAS)

Starptautiskais vides kvalitātes standarts ISO 14 001

ISO 14 001 ir vides kvalitātes standarts, kas tiek piešķirts uzņēmumiem ar atbilstošu vides pārvaldības sistēmu un apliecina uzņēmuma rūpes mazināt ražošanas ietekmi uz vidi. Šis standarts ir pirmais solis ceļā uz daudzpusīgo vides pārvaldības sistēmu EMAS.

ES LIFE Environment finansu programma

Viena no ES LIFE Environment programmas atbalstamajām jomām ir ekonomiskas darbības uz vidi samazināšana, kas ietver tehnoloģiju nomaiņu un modernizāciju, emisiju samazināšanu, resursu ekonomiju, izejvielu aizstāšanu, EMAS ieviešanu uzņēmumos un sociālājā sektorā. Projektam jānodrošina līdzfinansējums 50 – 70% apmērā, projekta minimālais budžets ir 300 tūkst. eiro.

Brivprātības princips

Daudzas ES iniciatīvas videi draudzīgas ražošanas sekmešanai balstītas uz brivprātīgu rīcību. Tomēr pieaugaša patēriņa ieinteresētība un informētība par videi draudzīgām prečem un pakalpojumiem rāzotajiem un pakalpojumu sniedzējiem liek rūpīgi apsvērt iespējas ieviest vides pārvaldības sistēmas, darot vides laba vairāk, nekā to nosaka tikai obligātie vides aizsardzības normatīvi. Turklāt tiraku tehnoloģiju ieviešana un ražošanas procesa efektivizēšana samazina izmaksas un veido labaku uzņēmuma tēlu klientu un patēriņu acis.

Pakapeniski arī Latvijas uzņēmumi, vēloties paaugstināt konkurētspēju ES tirgū, efektivizē ražošanas tehnoloģijas un ievieš vides pārvaldības sistēmas. Latvija vides kvalitātes standartu ISO 14 001 ieguvuši jau vairaki partikas rūpniecības (Aldaris, Piebalgas Alus), ķīmiskās rūpniecības (Olainfarm, Grindeks, Baltic Color) un naftas un ķīmisko vielu parkraušanas uzņēmumi (Kalija Parks, Ventamontjaks, Ventspils nafta), paužot savu apņēmību mazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi un racionāli izmantot dabas resursus.

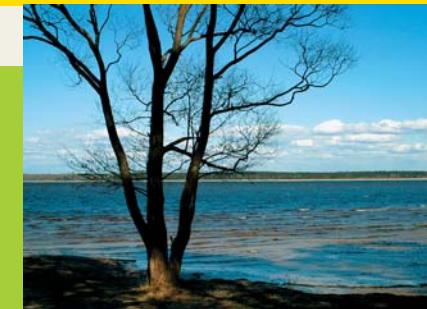
Vides pārvaldības un audita shēma

(Environmental Management and Audit Scheme – EMAS) liecina, ka uzņēmums

- stingri ievēro visas vides aizsardzības prasības,
- rūpējas par tehnoloģiju uzlabošanu un ietekmes uz vidi nepārtrauktu samazināšanu,
- regulāri sagatavo ziņojumus par veiktajiem pasākumiem ietekmes uz vidi samazināšanā un vides mērķu sasniegšanā.

Iespējamie ieguvumi:

- Uzlabosies gaisa, ūdens un augsnes kvalitāte
- Samazināsies ražošanas izmaksas, taupīgi izmantojot resursus
- Uzlabosies iedzīvotāju veselība, samazinoties piesārņojumam
- Samazināsies rūpnieciskā avāriju risks
- Palielināsies rūpniecības konkurencēja

Papildus informācija:

LR Vides ministrija

<http://www.vidm.gov.lv>

ISO 9 000 un 14 000

<http://www.iso.org/iso/en/iso9000-14000/index.html>

Vides pārvaldības un audita shēma (EMAS)

http://europa.eu.int/comm/environment/emas/index_en.htm

ES LIFE Environment programma

<http://europa.eu.int/comm/environment/life/life/environment.htm>